

Iskolák benti mosdó nélkül

Székelyföld

Kihívást jelent a kézmosás sok falusi tanintézetben

● A koronavírus-járvány megfékezését célzó országos intézkedések előírják a gyakori kézmosást, amely hozzájárul a vírus terjedésének csökkentéséhez. Az előírás azonban számos vidéki település iskolájának jelent kihívást, mivel sok épületnél – vagy az egész településen – nincs megoldva az ingatlanok vízhálózatra vagy szennyvízhálózatra való csatlakozása. Székelyföld nem áll rosszul ezen a téren, de Maros megyében is van 13 tanintézmény, ahol a diákok és pedagógusok is kinti mosdókat kénytelenek használni.

HAJNAL CSILLA

Monica Anisie oktatási miniszter nemrég a Realitatea televízió műsorában kifejtette, hogy az általa vezetett intézmény idén több mint 32 millió lejt különített el azoknak az iskoláknak a korszerűsítésére, amelyek csak kinti mosdóval rendelkeznek, ahol nincsenek benti WC-k és kézmosási lehetőségek. Hozzátette, tavasz óta eddig csak 3,5 millió lejt költöttek el a helyi önkormányzatok az iskolák higiéniai körülményeinek korszerűsítésére. Az elkülönített összeg 476 ilyen tanintézmény benti mosdókkal való felszerelésére lenne elegendő. A 144-es sürgősségi kormányhatározat révén pedig pénzforrásokat különítettek el egészségügyi konténerek megvásárlására, amelyekre pályázhatnak azok az önkormányzatok, amelyekhez olyan iskolaépületek tartoznak, ahol nincs megoldva a benti mosdók helyzete – pontositott a miniszter.

Több mint ezer iskolának nincs benti mosdója

A World Vision Romania gyermekjogvédő civil szervezet nemrég közölt átfogó felméréséből egyebek közt az

is kiderült, hogy országszerte 1176 iskola rendelkezik kinti WC-vel, legnagyobb részük vidéken van. Továbbá Romániában hat iskolából egy nem rendelkezik engedélyezett vízellátással – olvashatjuk a szervezet fel-

méréséből. A listavezetők a keleti és déli megyék tanintézetei, az erdélyi falvak nem állnak rosszul ezen a téren: a Hargita megyei főtanfelügyelő, Demeter Levente tájékoztatása szerint nincs is olyan tanintézmény a

megyében, amelynek kizárólag kinti mosdói lennének, Maros megyében azonban a több mint hatszáz tanintézet közül 13 tanegységhez tartozó iskola nem rendelkezik benti WC-vel. Illés Ildikó, Maros megye helyettes főtanfelügyelője lapunknak kifejtette, a megyében nyilvántartott 13, benti mosdóval nem rendelkező iskola közül négyenél már elkezdtek a korszerűsítést. „Minden iskolát felszereltek mobil kézmosókkal, erre van lehetőség, de mivel a helyiségben nincs folyóvíz vagy visszaigényelt épületről van szó, nem tudnak befektetni ezekre” – válaszolta a többi

tanintézet helyzetmegoldásait. Hozzáfűzte, lehetőség van most pályázni egészségügyi konténerekre, és fog is néhány iskola pályázni ezekre.

Helyzetmegoldások kézmosásra

A mezőbándi iskola felújított épületében már van korszerű benti mosdó, ahol egy projekt nyomán manzárdosították az épületet és hozzácsatoltak egy épületrészt, amelyben mosdókat alakítottak ki, külön férfi, női és tanári mosdókat – számolt be lapunknak Harai Tibor, a mezőbándi iskola igazgatója. Itt ugyanis tavaly még szintén kinti mosdót használtak a diákok. „A régi iskolában most sincs benti WC, ott a kinti részt fűtéssel, csempével, folyóvízzel szereltük fel, a községhez tartozó Főnéce, Maros-esd, Hidegvölgy falvakban szintén. Mezőurály település iskolájában kinti WC van még, de az önkormányzatnak már van egy projektje, amellyel korszerűsítik a közeljövőben” – tudtuk meg az iskolavezetőtől. Gondot jelent viszont a kinti WC és a mosdóhiány a szintén Mezőbándhoz tartozó mezőpetei tanintézménynél, ahol még nincs befejezve az iskolaépület, jóllehet már a kilencvenes években elkezdtek az újjáépítést. A völgyben fekvő kis falusi iskolának egy elemi osztálya és óvodai csoportja van, tucatnyi óvodással és 14 kisiskolással. „A kézmosás itt gondot jelent, mert a faluba a völgy között sincs bevezetve a vezetékes víz, de van kútjuk, és hidroforral oldják meg a kézmosást. A bejárat előtt van egy víztartály elhelyezve, abból folyik a víz, úgy mosnak kezét a gyerekek” – részletezte kérdésünkre, hogy miként oldják meg a kézmosást a mezőpetei tanulók.

Kinti WC egy székelyföldi iskola udvarán. Több Maros megyei településen gondot jelent a mosdóhiány

▲ KORÁBBI FELVÉTEL: BARABÁS ÁKOS

RÖVIDEN

Az [arhitectura.6] Székelyudvarhelyen

Ma 17 órától kerül sor az [arhitectura.6] építészeti szemle szabadtéri vándorkiállítás megnyitójára Székelyudvarhelyen a Patkóban. Az [arhitectura.6] építészeti szemle kitűzött célja kiemelni kelet-erdélyi régióink (Brassó, Kovászna, Hargita, Maros, Szeben és Vâlcea megyék) kortárs építészeti alkotásai közül a legkiválóbbakat. Az elmúlt két évben elkészült legjobb épületek/tervek gondos előválogatást és díjazását követően városaink közterein kerülnek kiállításra. A 2020. évi építészeti szemlére a 6 megye ezer körüli létszámú építészközössége 52 munkával jelentkezett. Ezek közül 24 alkotás Hargita és Kovászna megyei építészirodák termése. A munkákat szakmai zsűri bírálta el, a hozzávetőleg 100 tagot számláló Hargita-Kovászna megyei építészközösségének a 15 jelölés közül hetet, a 7 díj közül pedig négyet ítélt meg a szemle zsűrije. A tárlat Szentgyörgyről érkezik, október 19. és 26. között „vendégeskedik” Székelyudvarhelyen, a Márton Áron téren, majd Csíkszeredába, Gyergyószentmiklósról, Nagyszebenbe és Râmnicu Vâlcea-ra vándorol tovább. A bemutatásra kerülő tervek a www.arhitectura6.ro oldalon online is böngészhetők.

Online előjegyzés

Székelyudvarhely Polgármesteri Hivatala felhívja a lakosság figyelmét, hogy a járványhelyzetre való tekintettel kizárólag online előjegyzéssel zajlik az ügyintézés a városházán. Előjegyezni a bon.udvarhely.ro oldalon lehet. Kívételt képez a pénztár és az anyakönyvi iroda: a bejutáshoz a városháza kapujánál kell sorszámot kérni.

Román olvasók elé tárni a székelység történetét

Bár érzékeny pontokat érinthet, hogy magyarok, avagy székelyek meséljenek saját történelmükről a románoknak, a folyamatot valamikor el kell kezdeni, sőt elkerülhetetlen – mondta el megkeresésünkre Hermann Gusztáv Mihály székelyudvarhelyi történész, akit annak apropóján kérdeztük, hogy nevéhez fűződően két román nyelvű kötet is napvilágot látott az utóbbi időben a székelység történetéről.

A székelyudvarhelyi történész nevéhez fűződően két román nyelvű kötet is napvilágot látott az utóbbi időben a székelység történetéről. Bukarestben mutatták be október elején A székelység képes története című, eredetileg magyar diákok számára írt tankönyv románra fordított változatát, a kötetnek, amely 11 székelyföldi szakember munkája, Hermann Gusztáv Mihály volt a tudományos koordinátora. A román fordítást a Hargita megyei önkormányzat gondozásá-

ban a Hargita Megyei Hagományörzési Forrásközpont adta ki. A másik kötetet Hermann Gusztáv Mihály eleve románul írta: A székelység rövid története című kiadvány a bukaresti Curtea Veche kiadónál látott napvilágot. A történész elmondta, a történelmi adatokat és háttérinformációkat tartalmazó tankönyv mintegy kiegészíti a Curtea Veche-nél megjelent, olvasmányosabb kötetet. Kifejtette, bár érzékeny pontokat érinthet, hogy magyarok, avagy székelyek meséljenek saját történelmükről a románoknak, a folyamatot valamikor el kell kezdeni, sőt elkerülhetetlen.

Különbségek a könyvek között

Kérdésünkre, hogy a kiadványok kapcsán érkeztek-e visszajelzések a román történészi szakma irányából, Hermann Gusztáv azt mondta, egyelőre nem, de még korai erről beszélni, az effajta visszajelzés még

várta magára. Hermann arra is kitért, szerkesztési szempontok tekintetében különbségek vannak a két könyv közt: míg a tankönyv eleve leckeekre, fejezetekre tagolódik, elsősorban információkat közvetít és magyaríz látványos illusztrációkkal, érthető narratívával, hiszen ez egy tankönyv rendeltetése, a másik kötetben inkább történelmi folyamatokat próbált nyomon követni. Kifejtette azt is, a kötetek a történelmet a jelenkorig tárgyalják, de aktuálpolitikai vonatkozások nincsenek benne. Úgy fogalmazott, hogy amikor a Curtea Veche kiadó megkereste őt, akkor említette, hogy létezik már a székelység történetét összefoglaló tankönyv, ami átdolgozható román nyelvre, de nekik az volt az óhajuk, hogy egy szerző egy hangja, egy narratíva legyen egy kötetben – így született meg A székelység rövid története című kötet. (Kiss Judit)

Kötet